

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obveza Bosne i Hercegovine

2023

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obveza Bosne i Hercegovine

2023

Izdavač:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Za izdavača:

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Dizajn i kompjuterska priprema:

OPTIGRAF d.o.o. Sarajevo

Štampa:

OPTIGRAF d.o.o. Sarajevo

Za štampariju:

Nenad Petrović

SADRŽAJ

Uvodna riječ ministra.....	5
Proračun za građane.....	6
Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine.....	8
Pravni okvir.....	8
Proračunski kalendar i proračunski proces.....	9
Makroekonomske projekcije i predviđanja.....	10
Prihodi.....	12
Rashodi.....	14
Rashodi po COFOG klasifikaciji.....	15
Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog proračuna za 2023. godinu.....	16
Najveći korisnici proračuna	20
Proračunski riječnik.....	32
Pitanja, komentari i sugestije.....	33

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obveza Bosne i Hercegovine

2023

Poštovani građani i građanke,

Ministarstvo financija i trezora BiH nastavlja aktivnosti u cilju unaprjeđenja proračunske transparentnosti koja uključuje pripremu i objavu proračuna za građane. Sukladno navedenom pripremljena je publikacija „Proračun za građane institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu“, kao ilustrirani vodič koji na jasan i jednostavan način prikazuje kako se prikuplja i troši novac iz Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH.

Želja nam je da nastavkom ove aktivnosti postanemo još otvoreniji i odgovorniji prema građanima po pitanju planiranja, upravljanja i korištenja finansijskih sredstava institucija BiH.

Svrha ovog dokumenta je da javnosti omogućiti bolji uvid i razumijevanje načina na koji institucije na državnoj razini planiraju, raspoređuju i troše javna sredstva iz proračuna. Imajući u vidu da novac koji dolazi u proračun potiče od poreznih obveznika, naša je obveza da njime raspoložemo u najboljem interesu svih građana Bosne i Hercegovine te da predstavimo jasne i razumljive podatke o izvorima prikupljenog novca i njegovom trošenju.

Dokument je namijenjen svim osobama koje žele da budu obaviještene o planovima pojedinih institucija BiH, kao i svima onima koji žele da prate trošenje novca pri realiziranju postavljenih ciljeva.

Proračun za građane za 2023. godinu uključuje skraćeni osvrt na proračune još šest institucija BiH (u publikacijama za 2020. i 2022. godinu bili su uključeni proračuni šest drugih institucija) sa ciljem dodatnog upoznavanja javnosti sa nadležnostima institucija BiH.

Iskreno se nadam da će ovaj dokument pružiti odgovore na ključna pitanja u vezi Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH, ali i potaknuti što veći broj aktera da iznesu svoja mišljenja i sugestije koji će biti temelj za pripremu Proračuna za građane u narednom razdoblju.

Otvoreni smo za značajnije sudjelovanje građana/građanki u proračunskom procesu u pripremi budućih dokumenata „Proračun za građane“ i pored ustavnih ograničenja u strukturi proračuna institucija BiH. Želimo kreirati pristupačniji i razumljiviji proračun, jer je i to jedna od polaznih pretpostavki unaprjeđenja upravljanja javnim financijama.

Radujemo se suradnji u idućem razdoblju.

Srdačan pozdrav,

MINISTAR

Dr Zoran Tegeltija

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obveza Bosne i Hercegovine

2023

Novac kojim raspolažu institucije vlasti na svim razinama u svojim **proračunima** je novac građana. Prihodi vlasti dolaze od građana kroz poreze i plaćanje raznih pristojbi i naknada. Pored ovoga, prihodi dolaze od **koncesija** za iskorištavanje resursa koji su dio zajedničke baštine pa pripadaju svim građanima. Čak i kada prihodi dolaze od kredita, građani su ti koji će ih morati otplatiti na kraju. Institucije vlasti su odgovorne za sredstva u okviru proračuna te odlučuju u ime građana o raspodjeli prikupljenih sredstava za različite namjene.

Imajući u vidu da je proračun i odraz **javnih politika**, jasno je zbog čega u zemljama s razvijenom demokratskom kulturom postoji značajan interes javnosti za brojna pitanja koja se tiču proračuna. Građani žele znati i odlučivati o tome kako će se trošiti njihov novac. Pri tom je osnovni preduvjet za sudjelovanje građana u procesu odlučivanja o proračunu njihova informiranost. Sukladno tome, zadatak organa vlasti je da osigura javnost rada i pruži informacije o svim bitnim pitanjima u procesu kreiranja, usvajanja i izvršavanja proračuna.

Proračun za građane je dokument koji sažima i pojašnjava osnovne informacije iz proračuna. To je izvješće, predstavljeno u pristupačnom formatu, koji koristi jednostavan i jasan jezik koji građani mogu razumjeti. Ako su u stanju razumjeti, građani onda mogu ostvarivati svoja građanska prava u demokratiji – oni mogu postavljati pitanja koja osiguravaju da vlast objašnjava ono što radi u njihovo ime.

Proračun

akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija

dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika

plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane

pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Prema članku III **Ustava** Bosne i Hercegovine, sljedeći poslovi su u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine:

- a) Vanjska politika,
- b) Vanjskotrgovinska politika,
- c) Carinska politika,
- d) Monetarna politika,
- e) Financiranje institucija i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine,
- f) Politika i reguliranje pitanja useljavanja, izbjeglica i azila,
- g) Provođenje međunarodnih i međuentitetskih kaznenopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom,
- h) Uspostava i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava,
- i) Reguliranje međuentitetskog prometa,
- j) Kontrola zračnog prometa.

Ustavom je, u istom članku, predviđeno da sve vladine funkcije i ovlaštenja koje nisu Ustavom izričito dodijeljene institucijama Bosne i Hercegovine pripadaju entitetima. Istovremeno, Bosna i Hercegovina može preuzeti nadležnost u onim stvarima u kojima se o tome postigne suglasnost entiteta, stvarima koje su predviđene u Aneksima 5-8. Općeg okvirnog sporazuma, ili koje su potrebne za očuvanje suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke neovisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, sukladno podjeli nadležnosti među institucijama Bosne i Hercegovine. Za obavljanje ovih nadležnosti, prema potrebi mogu biti uspostavljene dodatne institucije.

Trenutno, u Bosni i Hercegovini postoji 75

proračunskih korisnika odnosno različitih institucija (ministarstava, agencija, regulatornih tijela, pravosudbenih institucija i slično) koje su izravni korisnici Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

Pravni okvir

Zakon o financiranju institucija Bosne i Hercegovine je zakon kojim se uređuje priprema, donošenje, izvršenje, računovodstvo, izvješćivanje i nadzor Proračuna Bosne i Hercegovine. Prema ovom zakonu, Proračun predstavlja akt Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kojim se utvrđuje plan finansijskih aktivnosti budžetskih korisnika, koji obuhvata projekciju iznosa prihoda i utvrđenog iznosa rashoda za razdoblje od jedne fiskalne godine. Ovim proračunom također je utvrđena gornja granica cjelokupnog duga Bosne i Hercegovine, uključujući i postojeći dug i projekciju novog duga za datu fiskalnu godinu. Također su definirani i proračunski korisnici, a to su sve institucije Bosne i Hercegovine i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna, kao i regulatorna tijela.

Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je nadležno za pripremu proračuna, izvršenje proračuna i financiranje proračunskih institucija, koordinaciju aktivnosti kako bi se osigurala proračunska sredstva i investicije javnih sredstava te obavlja ostale aktivnosti u oblasti financiranja proračunskih korisnika sukladno Ustavu i zakonu.

Ustav

osnovni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik

institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna.

Proračunski kalendar i proračunski proces

Proračunski kalendar je propisan Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine i njime se definiraju aktivnosti koje su bitne u vezi s pripremom i donošenjem Proračuna. Tako je definirana vremenska dinamika i odgovornost pojedinačnih institucija u vezi s pripremom donošenja zvaničnog Proračuna.

Proračunski proces se zasniva na propisanim aktivnostima svih sudionika u procesu pripreme i usvajanja Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, te izvršenja, izvješćivanja i kontrole.

Proračunski proces započinje u siječnju kada Ministarstvo financija i trezora do 31. u mjesecu svim proračunskim korisnicima dostavlja proračunsku instrukciju s proračunskim kalendarom za pripremu **Dokumenta okvirnog proračuna**

Proračunski proces

proces koji obuhvata pripremu i usvajanje proračuna, njegovo izvršavanje, izvješćavanje i kontrolu.

Dokument okvirnog proračuna (DOP)

projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

Makroekonomske projekcije i predviđanja

U sljedećoj tabeli date su procjena i projekcije makroekonomskih pokazatelja BiH za razdoblje 2020.-2025. godina, koje je u rujnu 2022. godine pripremila Direkcija za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

INDIKATORI	ZVANIČNI PODACI			PROJEKCIJE		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Nominalni BDP u mil KM	35.447	39.921	43.994	46.758	49.270	52.003
Nominalni rast u %	-3,0	12,6	10,2	6,3	5,4	5,5
BDP deflator (prethodna godina = 100)	100,2	104,7	107,3	104,5	102,6	102,4
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	35.372	38.136	41.009	44.732	48.032	50.769
Realni rast u %	-3,2	7,6	2,7	1,7	2,7	3,0
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	-1	2	13,1	6,7	3,1	2,2
Potrošnja u mil KM	32.197	34.342	38.192	39.964	41.087	42.461
Realni rast u %	-2,3	4,3	1,0	0,3	0,5	1,1
Vladina potrošnja u mil KM	7.128	7.536	8.327	8.677	8.946	9.214
Realni rast u %	1,4	3,1	1,8	0,4	0,6	0,5
Privatna potrošnja u mil KM	25.069	26.806	29.865	31.287	32.141	33.247
Realni rast u %	-3,2	4,6	0,8	0,3	0,4	1,2
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	7.679	8.367	9.180	9.609	10.139	10.916
Realni rast u %	-4,2	4,8	2,5	2,8	3,6	5,7
Vladine investicije u mil KM	1.674	1.193	1.431	1.512	1.678	1.846
Realni rast u %	82,7	-31,5	14,9	3,5	7,8	6,8
Privatne investicije u mil KM	6.005	7.174	7.748	8.097	8.462	9.071
Realni rast u %	-15,4	14,9	0,5	2,7	2,9	5,5
Uvoz u mil KM	16.645	21.084	26.234	27.830	29.490	31.609
Nominalni rast u %	-14,6	26,7	24,4	6,1	6,0	7,2
Realni rast u %	-13,4	20,5	12,0	4,7	4,6	5,7
Izvoz u mil KM	11.870	16.485	20.429	22.346	24.331	26.621
Nominalni rast u %	-17,2	38,9	23,9	9,4	8,9	9,4
Realni rast u %	-15,8	24,6	15,2	6,6	6,8	7,3
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	19,0	23,5	22,4	23,2	24,9	26,3
Bilanca tekućeg računa u mil KM	-1.286	-802	-1.765	-1.422	-1.067	-836
Rast u %	29,6	-37,2	117,4	-19,4	-24,9	-21,6
Bilanca tekućeg računa u % BDP-a	-3,6	-2,0	-4,0	-3,0	-2,2	-1,6

2020. godinu kako u svijetu tako i u Bosni i Hercegovini obilježila je zdravstvena i ekonomska kriza koja se manifestovala padom BDP-a od 3,2% (Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopćenje, „Bruto domaći proizvod, rashodovni pristup za 2020. godinu“, 28.02.2022. godine). Međutim, već početkom 2021. godine došlo je do postepene stabilizacije epidemioloških i ekonomskih prilika u vanjskom okruženju (zemlje EU27), što se pozitivno odrazilo i na ekonomsku aktivnost u zemlji. Naime, oporavak prije svega izvozne, a kasnije i domaće tražnje rezultirao je relativno snažnim oporavkom privredne aktivnosti u zemlji. Prema zvaničnim podacima Bosna i Hercegovina je u 2021. godini zabilježila realni rast BDP-a od 7,6% u odnosu na prethodnu godinu (Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopćenje, „Bruto domaći proizvod, rashodovni pristup za 2021. godinu“, Listopad, 2022. godine). Međutim, vrijedi istaći da je ova relativno visoka stopa ekonomskog rasta u dobroj mjeri posljedica i niske osnovice (bazni efekt) iz prethodne godine, obzirom da je Bosna i Hercegovina u prethodnoj godini zabilježila pad BDP-a od preko 3%. S druge strane, ako se ekonomski rast u Bosni i Hercegovini u 2021. godini posmatra komparativno po zemljama može se konstatirati da je isti bio u rangu regionalnog prosjeka zemalja Zapadnog Balkana koji je iznosio 7,5%.

Uvidom u strukturu ovog relativno snažnog ekonomskog rasta može se konstatirati da je isti ostvaren ponajviše zahvaljujući povećanju domaće tražnje (potrošnja i investicije), dok je doprinos vanjskog sektora uprkos visokim stopama rasta bio negativan.

Imajući u vidu eksterne i interne okolnosti, prema projekcijama DEP-a u razdoblju 2023-2025. godina u Bosni i Hercegovini se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 2,5% na godišnjem nivou (2023: 1,7%, 2024: 2,7% i 2025: 3,0%).

Makroekonomija

oblast ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom neke oblasti (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP

predstavlja zbroj količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tijekom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP

predstavlja zbroj količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Ekonomski rast

podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede zbog rasta radne snage, kapitalnih dobara te unaprjeđenja tehnologije i produktivnosti.

Bruto domaći proizvod (BDP)

makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija

predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja

(Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output, osim investicija za vlastiti račun, koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjen za povremenu prodaju.
- Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

Vanjskotrgovinska razmjena

predstavlja sveukupnu razmjenu roba i usluga jedne zemlje s inozemstvom (uvoz i izvoz roba i usluga).

Prihodi, primici i financiranje

Prihodi proračuna institucija BiH planirani su na temelju Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2023-2025. godina.

Osnovni prihod u okviru Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH za 2023. godinu odnosi se na porezni prihod odnosno prihode s Jedinственог računa Uprave za neizravno oporezivanje za financiranje institucija BiH (1.020.500.000 KM).

Ostali prihodi i podrška za financiranje institucija BiH odnose se na neporezne prihode (152.118.000 KM), te transfere od drugih razina vlasti (692.000 KM).

Financiranje i primici obuhvataju i preneseni višak sredstava iz prethodnih godina (141.100.000 KM), te primitke od prodaje stalnih sredstava (990.000 KM).

Na kraju treba dodati da prihodi Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine uključuju i prihode za financiranje javnog duga u iznosu 1.245.966.362 KM, a odnose se na izmirenje obveza institucija Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko distrikta.

Preneseni višak sredstava
iz prethodnih godina
141.100.000

Primici od prodaje
stalnih sredstava
990.000 KM

Primici od sukcesija
0 KM

Porezni prihodi
1.020.500.000 KM

Neporezni prihodi
152.118.000 KM

Tekuće potpore
iz inozemstva **0 KM**

Transferi od drugih razina vlasti
692.000 KM

Federacija BiH
807.089.638

Republika Srpska
409.756.752

Distrikt Brčko
11.244.768

Institucije BiH
17.875.204

NEPOREZNI PRIHODI **152.118.000**

Prihodi od administrativnih
taksi **14.639.000**

Prihodi od sudbenih pristojbi **353.000**

Prihodi od posebnih nakna-
da i pristojbi **61.752.000**

Prihodi od pristojbi u
postupku neizravnog
oporezivanja **29.858.000**

Prihodi od osobnih i putnih
isprava i registracije
vozila u Bosni i Hercegovini **31.729.000**

Prihodi od imovine **175.000**

Prihodi od kamata i
tečajnih razlika **550.000**

Prihodi od novčanih kazni **4.760.000**

Vlastiti prihodi **7.380.000**

Ostali prihodi **922.000**

RASHODI

Rashodi po COFOG klasifikaciji
Institucije Bosne i Hercegovine i iznos njihovog proračuna
za 2023. godinu
Najveći korisnici proračuna

COFOG klasifikacija

Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

Opće javne usluge **1.712.857.362 KM**

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	22.757.000
Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	10.991.000
Generalno tajništvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	7.026.000
Direkcija za europske integracije Bosne i Hercegovine	5.818.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	66.377.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	6.536.000
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine	13.771.000
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	172.684.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	4.208.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	101.000
Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine	12.093.000
Agencija za identifikacione isprave, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	32.596.000
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	24.243.000
Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine	6.094.000
Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine	4.184.000
Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine	1.784.000
Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine	6.386.000
Arhiv Bosne i Hercegovine	911.000
Fond za povratak Bosne i Hercegovine	631.000
Odbor državne službe za žalbe Bosne i Hercegovine	492.000
Ured za zakonodavstvo Bosne i Hercegovine	947.000
Agencija za javne nabave Bosne i Hercegovine	1.446.000
Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine	3.006.000
Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine	3.400.000
Direkcija za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine	1.393.000
Ured koordinatora za reformu javne uprave Bosne i Hercegovine	1.736.000
Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini	1.552.000
Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine	770.000
Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije Bosne i Hercegovine	1.998.000
Izravni transferi i rezerviranje	50.960.000
Servisiranje vanjskog duga	1.245.966.362

Obrana **392.259.000 KM**

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine

392.259.000

Javni red i sigurnost **350.993.000 KM**

Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine	7.423.000
Ustavni sud Bosne i Hercegovine	8.500.000
Sud Bosne i Hercegovine	20.303.000
Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine	19.217.000
Pravobraniteljstvo Bosne i Hercegovine	1.679.000
Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine	3.241.000
Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera Bosne i Hercegovine	15.467.000
Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine	8.545.000
Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine	9.968.000
Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	44.654.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	103.263.000
Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	44.307.000
Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine	12.326.000
Agencija za policijsku potporu Bosne i Hercegovine	2.066.000
Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja Bosne i Hercegovine	2.153.000
Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova Bosne i Hercegovine	3.313.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	44.568.000

Ekonomski poslovi **63.721.000 KM**

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine	10.839.000
Agencija za promociju inozemnih ulaganja u Bosni i Hercegovini	1.682.000
Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine	5.019.000
Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine	1.774.000
Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine	12.139.000
Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine	5.226.000
Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine	7.068.000
Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine	1.824.000
Institut za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine	3.456.000
Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine	2.130.000
Institut za akreditiranje Bosne i Hercegovine	1.381.000
Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja	1.707.000
Agencija za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine	1.088.000
Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine	2.048.000
Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine	1.536.000
Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju	868.000
Komisija za koncesije Bosne i Hercegovine	1.304.000
Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini	608.000
Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u Bosni i Hercegovini	533.000
Agencija za poštanski promet Bosne i Hercegovine	933.000
Vijeće za državnu pomoć Bosne i Hercegovine	558.000

Zaštita životne sredine **8.844.000 KM**

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini	7.566.000
Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost u Bosni i Hercegovini	1.278.000

Zdravstvo **8.234.000 KM**

Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine

8.234.000

Rekreacija, kultura i religija **9.363.000 KM**

Memorijalni centar Srebrenica - Potočari. Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995.godine

1.432.000

Regulatorna agencija za komunikacije Bosne i Hercegovine

3.976.000

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine

1.344.000

Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika

1.797.000

Agencija za antidoping kontrolu Bosne i Hercegovine

814.000

Obrazovanje **3.776.000 KM**

Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine

1.260.000

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine

1.482.000

Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini

1.034.000

Socijalna zaštita **11.319.000 KM**

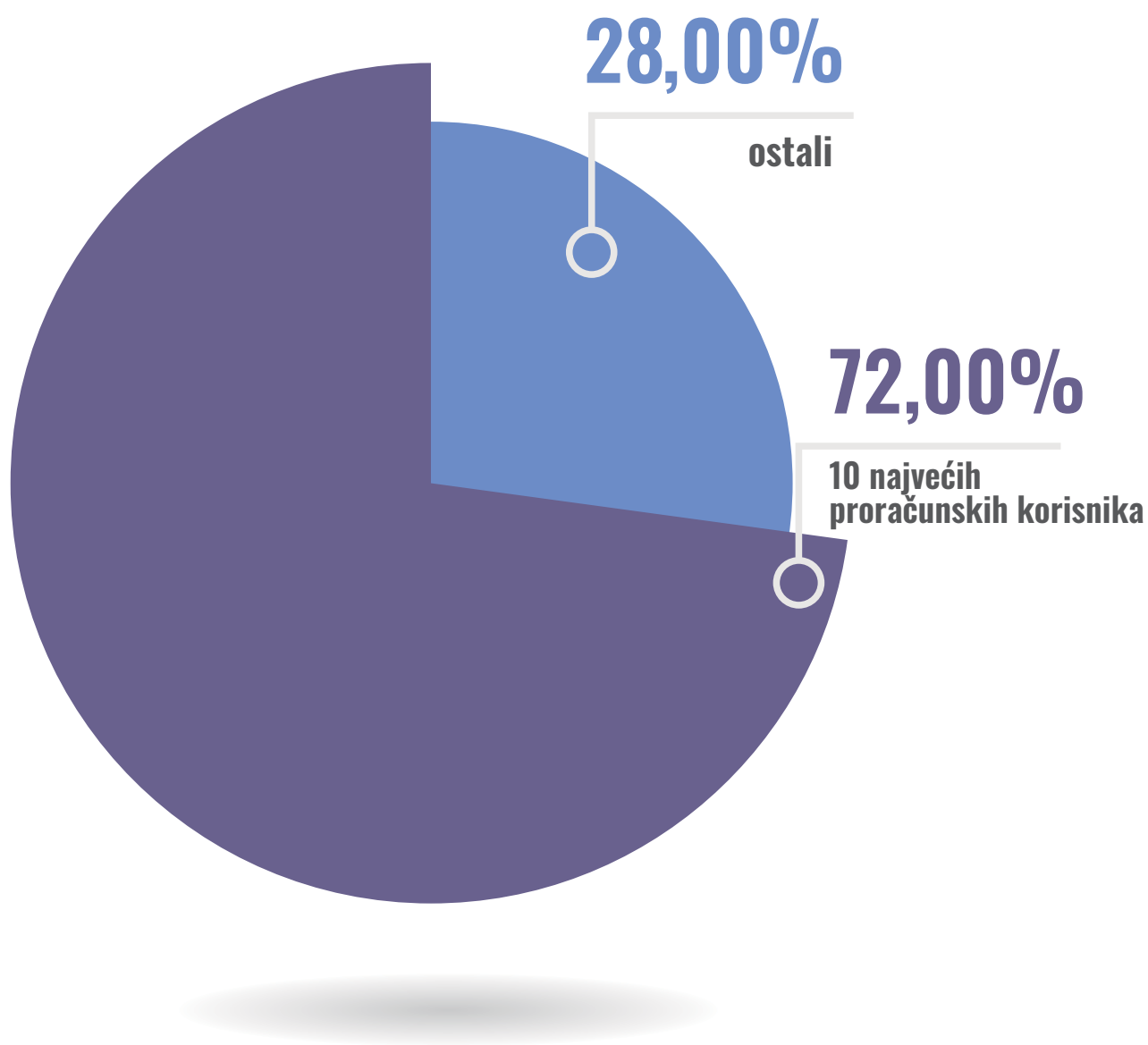

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine

11.319.000

Najveći korisnici proračuna institucija Bosne i Hercegovine

Uvidom u ukupne rashode institucija Bosne i Hercegovine, evidentno je da se na **10 proračunskih korisnika** odnosi **947.708.000 KM**, što čini **72% rashoda proračuna institucija Bosne i Hercegovine** (bez izdvajanja sredstava za financiranje vanjskog duga).

Najveći korisnici proračuna institucija Bosne i Hercegovine

Ministarstvo obrane Bosne i Hercegovine	392.259.000
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	172.684.000
Granična policija Bosne i Hercegovine	103.263.000
Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine	66.377.000
Državna agencija za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine	44.654.000
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine	44.568.000
Obavještajno sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine	44.307.000
Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine	32.596.000
Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine	24.243.000
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	22.757.000

Iz navedenog se može jasno vidjeti da se najviše sredstava iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine izdvaja za sektor obrane te javnog reda i sigurnosti.

U narednom dijelu ćemo predstaviti troškove za plaće i naknade zaposlenih kao i proračune šest institucija Bosne i Hercegovine: Direkcije za civilno zrakoplovstvo, Ministarstva pravde, Državne agencije za istrage i zaštitu-SIPA, Službe za poslove sa strancima, Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, te Direkcije za koordinaciju policijskih tijela.

UDIO PLAĆA I NAKNADA ZA ZAPOSLENE KOD NAJVEĆIH PRORAČUNSKIH KORISNIKA

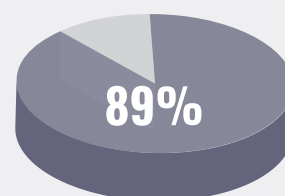
Jednako kako smo govorili u dijelu s ukupnim rashodima, u okviru ovih 10 institucija najviše se proračunskih sredstava izdvaja za plaće i naknade, imajući u vidu veliki broj zaposlenih osoba u navedenim institucijama.

Ostali rashodi u okviru navedenih institucija odnose se na izdatke u vezi s potrebama za njihovo nesmetano funkcioniranje, uključujući i po nekoliko kapitalnih projekata, što će biti detaljnije predstavljeno u dijelu koji se odnosi na pojedine institucije.

Ministarstvo obrane
392.259.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH	10.011
POSTOTAK UDJELA ZAPOSLENIH	43%
POSTOTAK UDJELA IZNOŠA BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH	36%

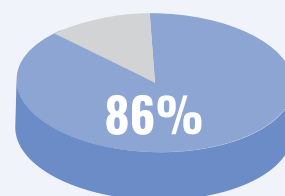

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
349.446.000 KM

Policijske agencije
236.792.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH	4.756
POSTOTAK UDJELA ZAPOSLENIH	20%
POSTOTAK UDJELA IZNOŠA BRUTO PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH	21%

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
204.007.000 KM

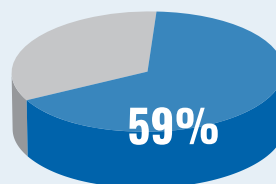

Uprava za neizravno oporezivanje 172.684.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH **2.591**

POSTOTAK UDJELA
ZAPOSLENIH **11%**

POSTOTAK UDJELA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH **11%**

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
101.507.000 KM

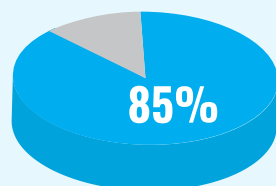

Pravosudbene institucije 55.443.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH **715**

POSTOTAK UDJELA
ZAPOSLENIH **3%**

POSTOTAK UDJELA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH **5%**

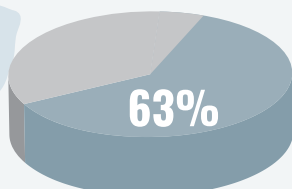
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
46.903.000 KM

Ministarstva osim Ministarstva obrane 157.240.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH **1687**

POSTOTAK UDJELA
ZAPOSLENIH **7%**

POSTOTAK UDJELA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH **10%**

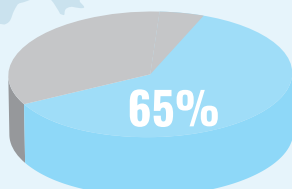
BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
99.151.000 KM

Ostale institucije 250.022.000 KM

BROJ ZAPOSLENIH **3718**

POSTOTAK UDJELA
ZAPOSLENIH **16%**

POSTOTAK UDJELA IZNOSA BRUTO
PLAĆA I NAKNADA TROŠKOVA ZAPOSLENIH **17%**

BRUTO PLAĆE I NAKNADE
TROŠKOVA ZAPOSLENIH
162.332.000 KM

DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE 5.226.000 KM

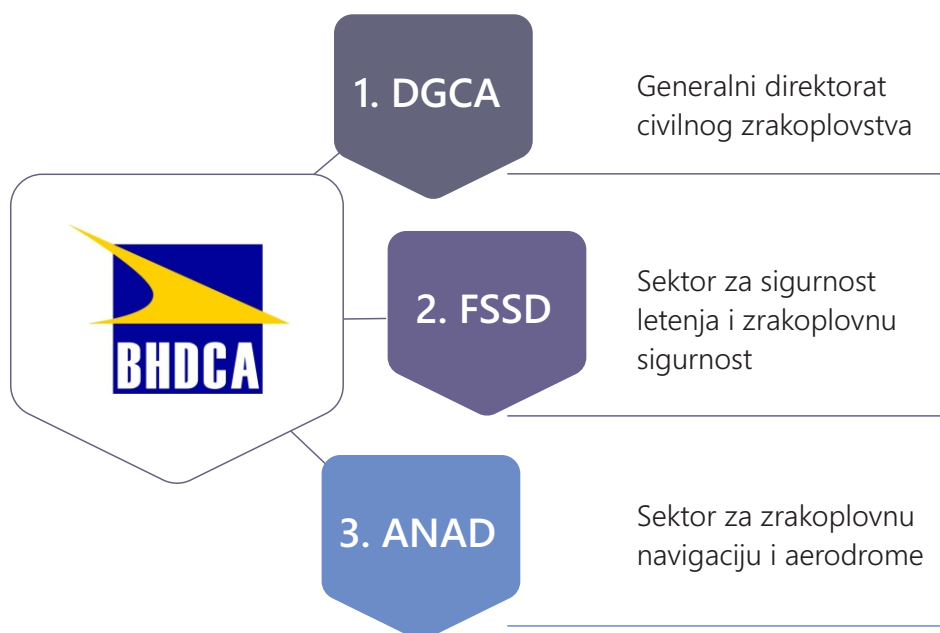
BHDCA je upravna organizacija u sastavu Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, a njena organizacija i upravljanje, nadležnosti i odgovornosti regulirane su Zakonom o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine od 12.11.2009. godine.

Misija BHDCA je uspostavljanje regulatornog okvira, certifikacija i nadzor zrakoplovnih subjekata u Bosni i Hercegovini.

Vizija BHDCA je unaprjeđenje sigurnosti civilnog zrakoplovstva u Bosni i Hercegovini. BHDCA je nadležna za:

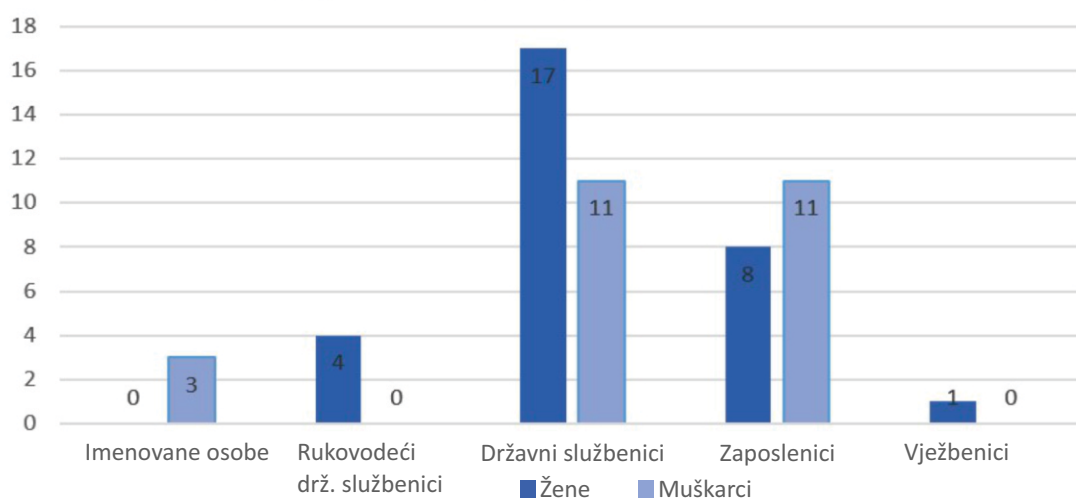
- donošenje i primjenu propisa iz oblasti civilnog zrakoplovstva,
- izdavanje certifikata, dozvola i ostalih odobrenja za pružitelje usluga u zračnoj plovidbi, zračne operatere, zrakoplove, zrakoplovno osoblje, škole i školske centre za obuku zrakoplovnog osoblja, zračne luke i letjelišta, itd.

BHDCA u svom sastavu ima tri organizacijske cjeline prikazane na sljedećoj šemi.

Proračunom za 2023. godinu BHDCA je odobreno 57 zaposlenih.

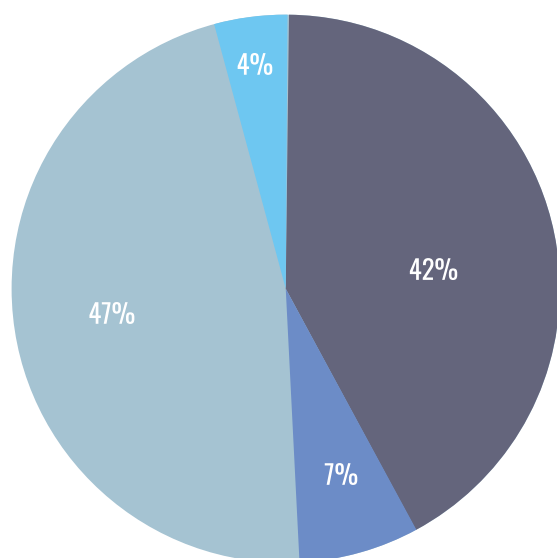
Struktura zaposlenih na dan 1.1.2023.

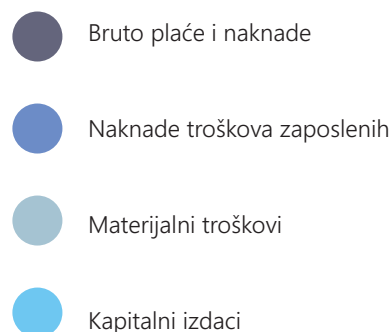
Proračun Direkcije za civilno zrakoplovstvo za 2023. godinu iznosi 5.226.000 KM.

Struktura rashoda, prema ekonomskim kategorijama i izvorima financiranja:

1.	Tekući izdaci	5.016.000 KM
	-Proračunska sredstava	2.339.000 KM
	-Vlastiti namjenski prihodi	2.847.000 KM
2.	Kapitalni izdaci	210.000 KM
	-Vlastiti namjenski prihodi	210.000 KM

Struktura rashoda 2023.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine obavlja realizuje aktivnosti u okviru programa "Razvoj i implementacija regulatornog okvira u oblasti civilnog zrakoplovstva", kroz unaprjeđenje regulative i kontrole ispunjenosti zahtjeva u području civilnog zrakoplovstva. Realizacija aktivnosti u narednom razdoblju pratiće se putem pokazatelja ishoda "Usklađenost sa međunarodnim obvezama u oblasti civilnog zrakoplovstva".

MINISTARSTVO PRAVDE BOSNE I HERCEGOVINE

12.753.000 KM

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je osnovano 2003.godine, Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.5/2003).

MISIJA

Misija Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine je: „Osiguranje jednakog i blagovremenog pristupa pravdi, te efikasnoj i odgovornoj upravi, koji su u službi građana i potpuno usklađeni s EU standardima, te najboljom praksom, garantujući vladavinu prava.“

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je nadležno za:

- administrativne funkcije vezano za pravosudbene organe na državnoj razini,
- međunarodnu i međuentitetsku pravosudbenu suradnju (međusobna pravna pomoć i kontakti sa međunarodnim tribunalima);
- izradu odgovarajućih zakona i propisa za uređenje pitanja iz alineje 1. i 2. ovog članka;
- osiguranje da zakonodavstvo BiH i njegova provedba na svim razinama budu sukladni obvezama Bosne i Hercegovine koje proizilaze iz međunarodnih sporazuma;
- suradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i entitetima na izradi međunarodnih bilateralnih i multilateralnih sporazuma;
- davanje smjernica i praćenje pravnog obrazovanja, kako bi se osigurala međuentitetska harmonizacija u ovom području i postupanje sukladno najboljim standardima;
- općenito djelovanje kao središnji koordinirajući organ za osiguranje usklađenosti zakonodavstva i standarda pravosudbenog sustava među entitetima, bilo osiguranjem uvjeta za raspravu ili koordiniranjem inicijativa;
- ekstradiciju;
- poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem zakona koji se odnose na državne službenike i zaposlene organa uprave, upravni postupak i posebne upravne postupke i uredsko poslovanje u organima uprave;
- pitanja udruženja građana, vođenje registara udruženja građana i nevladinih organizacija koje djeluju na teritoriji BiH;
- druge poslove i zadatke koji nisu u nadležnosti drugih ministarstava Bosne i Hercegovine, a srodni su poslovima iz nadležnosti ovog ministarstva.

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine za svoj rad odgovara Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

● Sredstva za realizaciju ciljeva Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine 12.443.000,00 KM

1. tekući izdaci u iznosu od 12.016.000 KM, od čega za:

a) plaće i naknade troškova zaposlenih (224 osobe) 9.991.000 KM

b) izdaci za materijal i usluge 2.025.000 KM

2. kapitalni izdaci: 427.000 KM

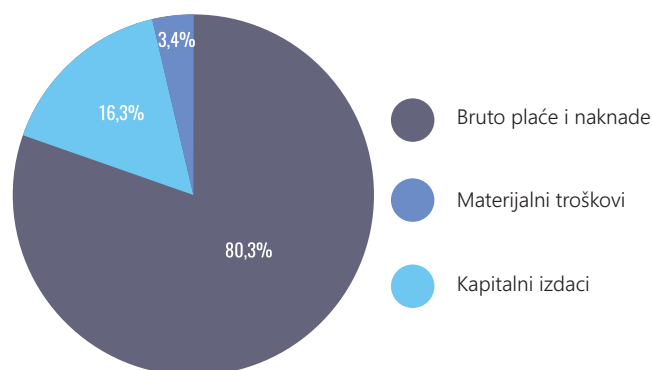
● Sredstva za realizaciju ciljeva Žalbenog vijeća pri Vijeću ministara Bosne i Hercegovine 310.000 KM

- plaće i naknade troškova zaposlenih

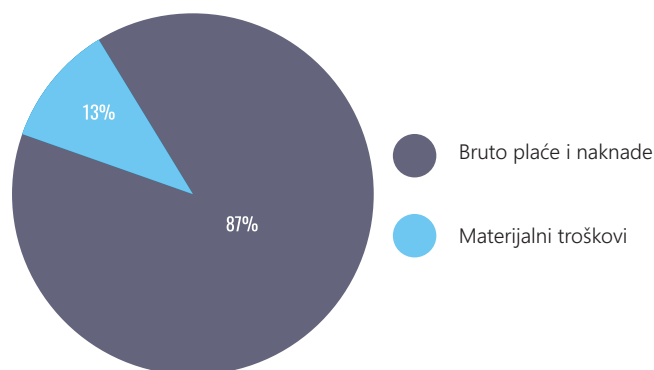
(tri člana Žalbenog vijeća) 271.000 KM

- izdatke za materijal i usluge 39.000 KM

Struktura rashoda 2023. realizacija ciljeva Ministarstvo pravde BiH

Struktura rashoda 2023. Žalbeno vijeće pri Vijeću ministara BiH

DRŽAVNA AGENCIJA ZA ISTRAGE I ZAŠTITU (SIPA)

44.654.000 KM

I ZAKONSKI TEMELJ

Državna agencija za istrage i zaštitu (SIPA) osnovana je 2002. godine, usvajanjem Zakona o Agenciji za informacije i zaštitu kojim je ova agencija definirana kao samostalna institucija BiH, odgovorna za prikupljanje i obradu podataka od interesa za provođenje međunarodnih i kaznenih zakona Bosne i Hercegovine, kao i za zaštitu vrlo važnih ličnosti, diplomatsko-konzularnih predstavništava i objekata institucija Bosne i Hercegovine, te diplomatskih misija. Zakonom o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu („Službeni glasnik BiH“ br. 27/4, 63/04, 35/05, 49/09 i 40/12), Agencija za informacije i zaštitu transformirana je u Državnu agenciju za istrage i zaštitu, te je dobila policijska ovlaštenja i postala prva policijska agencija koja svoju nadležnost ostvaruje na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, što označava početak pravog razvoja SIPA-e i jačanja njene operativne sposobnosti. SIPA je definirana kao upravna organizacija Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine sa operativnom samostalnošću.

II MISIJA

Efikasno suzbijanje terorizma, organiziranog kriminala, teškog financijskog kriminala i korupcije, otkrivanje i istraživanje kaznenih djela ratnih zločina i zaštita svjedoka. Pružanje zaštite svim građanima u Bosni i Hercegovini i unaprjeđenje njihovog osjećaja sigurnosti i povjerenja u sigurnosni sustav. Jačanje suradnje sa javnošću i drugim agencijama prilikom provođenja zakona. Očuvanje liderske pozicije i prepoznatljivog partnerstva tijekom provođenja međunarodnih istraga.

Nadležnosti SIPA-e su: sprječavanje, otkrivanje i istraga kaznenih djela iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, a posebno organiziranog kriminala, terorizma, ratnih zločina, trgovine ljudima i drugih kaznenih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, te teškog financijskog kriminala, zaštita ugroženih svjedoka i svjedoka pod prijetnjom i drugi poslovi iz njenog djelokruga koji su određeni ovim zakonom.

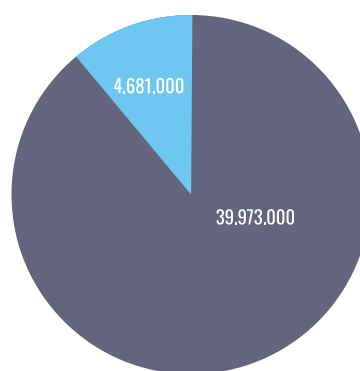
III STRUKTURA RASHODA

● TEKUĆI IZDACI: 39.973.000 KM

- Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih (789 zaposlenih) 36.453.000 KM
- Izdaci za materijal i usluge 3.520.000 KM

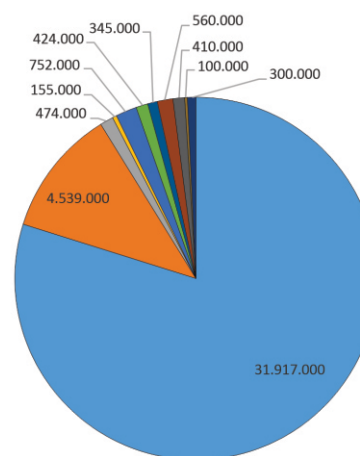
● KAPITALNI IZDACI: 4.681.000 KM

- Dio sredstava za nabavu objekta za smještaj Regionalnog ureda u Banja Luci 3.480.000 KM
- Nabava opreme 1.201.000 KM

Ukupni rashodi

- Tekući izdaci
- Kapitalni izdaci

Tekući izdaci

- Bruto plaće i naknade
- Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika
- Putni troškovi
- Izdaci telefonskih i poštanskih usluga
- Izdaci za energiju i komunalne usluge
- Nabava materijala
- Izdaci za usluge prijevoza i goriva
- Iznajmljivanje imovine i opreme

SLUŽBA ZA POSLOVE SA STRANCIMA BOSNE I HERCEGOVINE 12.326.000 KM

Služba za poslove sa strancima osnovana je Zakonom o Službi za poslove sa strancima („Službeni glasnik BiH“, broj 54/05 i 36/08), koja obavlja administrativno-upravne i inspeksijske poslove propisanih ovim zakonom kao i Zakonom o strancima („Službeni glasnik BiH“ broj 88/15).

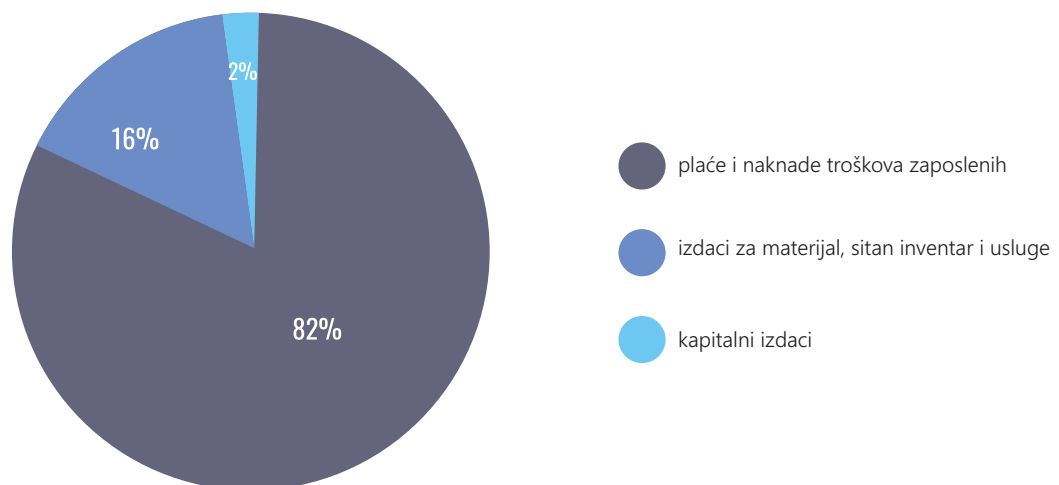
Osnovne nadležnosti Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine su:

- inspeksijski nadzor i kontrola kretanja i boravka stranaca;
- vođenje upravnih postupaka u cilju rješavanja zahtjeva za odobrenje boravka strancima;
- izricanje mjera po službenoj dužnosti neregularnim migrantima;
- stavljanje stranaca koji ilegalno borave u Bosni i Hercegovini pod nadzor (smještaj u Imigracijski centar);
- udaljenje stranih državljana kojima je donijeto pravosnažno rješenje o udaljenju;
- potrebne sigurnosne provjere stranaca kod odlučivanja o izdavanju viza i odobrenja boravaka te putem operativnih aktivnosti prikupljanje obavještenja i informacija o ilegalnim migracijama i ilegalnim migrantima u cilju preventivnog sprječavanja njihovog djelovanja protiv javne sigurnosti ili protiv nacionalne sigurnosti zemlje

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, te provedbom programa „Kontrola kretanja stranaca, prihvat, smještaj i udaljenje stranaca“, Služba za poslove sa strancima realizira srednjoročni cilj „Unaprjeđenje sigurnosnog sektora Bosne i Hercegovine“ sa aspekta odgovornosti i efikasnosti“, kroz efikasan mehanizam upravljanje migracijama u Bosni i Hercegovini uz poštivanje slobode kretanja.

Proračun Službe za poslove strancima Bosne i Hercegovine za 2023. godinu iznosi 12.326.000 KM, a odnosi se na:

- plaće i naknade troškova zaposlenih iznos od 10.114.000 KM (82%)
- izdatke za materijal, sitan inventar i usluge iznos od 2.009.000 KM (16%)
- kapitalne izdatke u iznosu od 203.000 KM (2%)

U 2023. godine planirana je realizacija Sporazuma o partnerstvu između Službe za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine i UNHCR-a, koji finansira UNHCR.

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO, OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE BiH (APOSO) 1.482.000 KM

Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07) osnovana je Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje Bosne i Hercegovine kao samostalna upravna organizacija, koja osim Sjedišta Agencije u Mostaru, ima i dvije područne jedinice, u Sarajevu i Banja Luci, a svaka organizacijska jedinica ima svoje specifične zadatke.

Agencija je nadležna za uspostavljanje standarda znanja i ocjenjivanje postignutih rezultata, razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvaliteta koji su određeni posebnim zakonima i drugim propisima.

Misija:

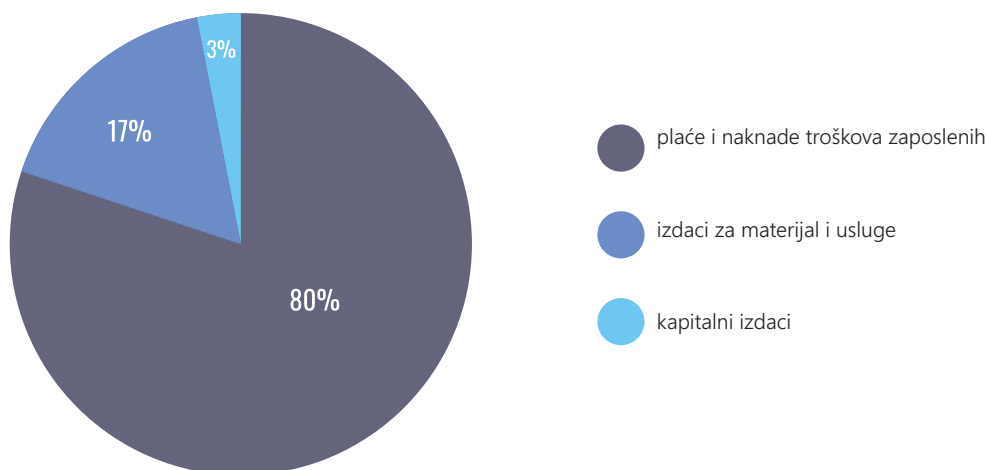
Doprinijeti kvaliteti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i procesa cjeloživotnog učenja, kao i konkurentnosti obrazovnih sistema Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu, kroz razvoj zajedničkog jezgra nastavnih planova i programa, uspostavu standarda znanja, praćenje i evaluaciju postignutih rezultata u obrazovanju, razvoj obrazovanja odraslih i cjeloživotnog učenja te sudjelovanje u razvoju kvalifikacijskog okvira, kao i kreiranju i promoviranju kvaliteta obrazovanja u Bosni i Hercegovini.

Vizija:

Kvalitetno predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i cjeloživotno učenje i konkurentno obrazovanje Bosne i Hercegovine na međunarodnom planu.

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, **Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje su odobrena sredstva u iznosu od 1.482.000 KM**, prema sljedećem:

- Plaće i naknade troškova zaposlenih 1.181.000 KM
- Izdaci za materijal i usluge 251.000 KM
- Kapitalni izdaci 50.000 KM

Program rada je organiziran u okviru programa: „Uspostava standarda, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničke jezgre nastavnih planova i programa (ZJNPP) u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i drugi stručni poslovi u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvalitete obrazovanja“.

Cilj programa se realizira kroz programsku aktivnost: „Unaprjeđenje kvalitete predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja u Bosni i Hercegovini“.

Uz navedeni program, Agencija provodi i značajne projekte koji se odnose na Provedbu (međunarodnih) istraživanja u obrazovanju. Drugi značaja projekt je provedba međunarodnih projekata iz ERASUMS+ programa, koji se većim dijelom financiraju iz sredstava Europskih fondova kroz donatorska sredstva.

Kroz sve navedene aktivnosti Agencija daje značajan doprinos procjeni i unaprjeđenju obrazovnih sustava u Bosni i Hercegovini, sukladno Zakonom propisanim nadležnostima.

DIREKCIJA ZA KOORDINACIJU POLICIJSKIH TIJELA BOSNE I HERCEGOVINE

44.568.000 KM

I ZAKONSKI TEMELJ

Zakon o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08), Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Direkcije za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine, broj: 21-1-04-176/10 od 19.08.2010. godine.

Uloga Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine je razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske suradnje i unaprjeđenje zaštite osoba i objekata.

II MISIJA

Misija:

Stalnim jačanjem komunikacije, koordinacije i suradnje sa svim partnerima u Bosni i Hercegovini i inozemstvu, služiti policijskim i drugim relevantnim tijelima u Bosni i Hercegovini u efikasnijem obavljanju poslova iz njihove nadležnosti, te vršiti zaštitu ličnosti i objekata koji se štite i tako aktivno doprinositi sigurnosti i kvalitetu života građana Bosne i Hercegovine, regije i šire.

Vizija:

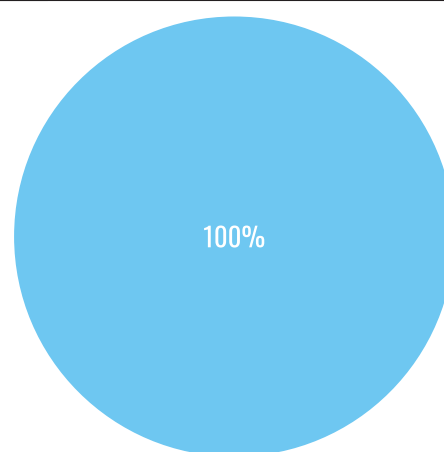
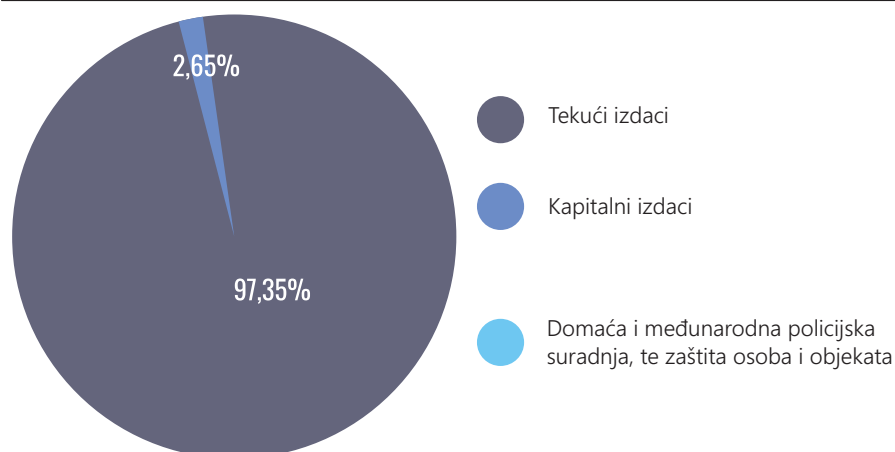
Direkcija za koordinaciju policijskih tijela Bosne i Hercegovine postaje suvremena, inventivna i ciljno orijentirana profesionalna policijska agencija koja mjerljivo doprinosi sigurnosti zemlje i regije postajući prepoznatljiva dodatna vrijednost policijskoj strukturi Bosne i Hercegovine. Zaposlenici će kontinuirano razvijati kapacitete Direkcije obučavanjem, korištenjem suvremenih tehnologija, inovacija i razvijanjem partnerskih odnosa zasnovan na profesionalizmu i međusobnom uvažavanju.

Proračun Direkcije za koordinaciju policijskih tijela 2023. godinu u iznosi 44.568.000 KM sa sljedećom strukturom rashoda:

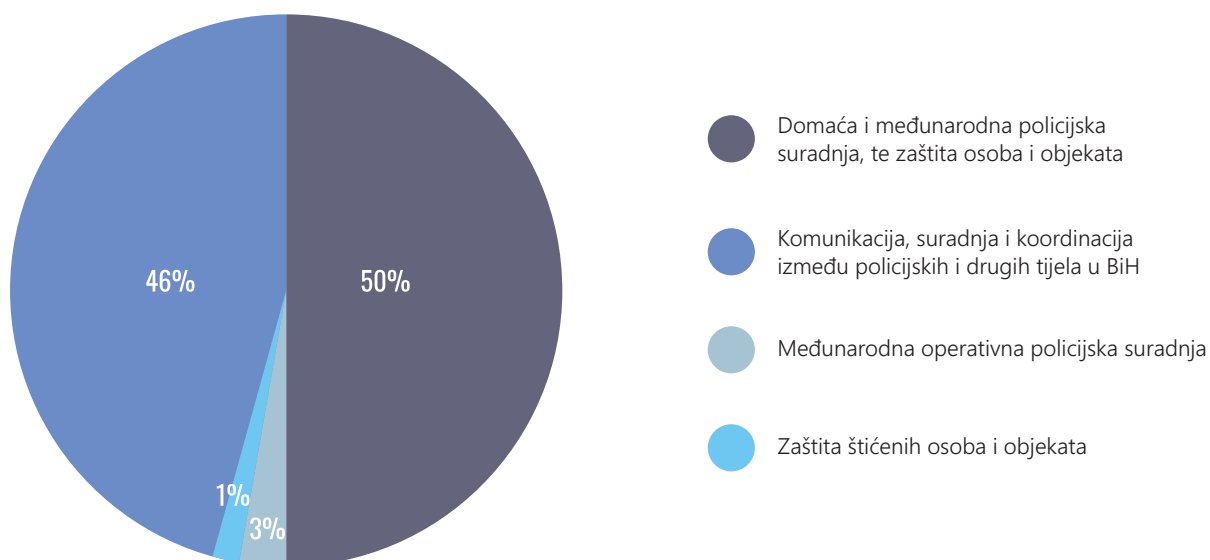
VRSTA RASHODA	IZNOS (KM)	PROCENAT (%)	NAPOMENA
Tekući izdaci	43.387.000	97,35	Bruto plaće i naknade Izdaci za materijal i usluge
Kapitalni izdaci	1.181.000	2,65	Nabava opreme
UKUPNO	44.568.000	100	

PROGRAMSKO-PROJEKTNA STRUKTURA RASHODA

PROGRAM	IZNOS (KM)	PROCENAT (%)
Domaća i međunarodna policijska suradnja, te zaštita osoba i objekata	44.568 .000	100
UKUPNO	44.568.000	100

PROGRAMI I PROJEKTI	CILJEVI	TROŠKOVI (KM)
Domaća i međunarodna policijska suradnja, te zaštita osoba i objekata	Razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske suradnje i unaprjeđenje zaštite osoba i objekata	44.568.000
Komunikacija, suradnja i koordinacija između policijskih i drugih tijela u BiH	Razvijanje i jačanje komunikacije, suradnje i koordinacije između policijskih i drugih tijela u BiH	2.522.549
Međunarodna operativna policijska suradnja	Razvijanje i jačanje domaće i međunarodne policijske suradnje	1.149.854
Zaštita šticećenih osoba i objekata	Unaprjeđenje zaštite osoba i objekata	40.895.597

PRORAČUNSKI RJEČNIK

Proračun - akt kojim se predviđaju svi prihodi i rashodi u jednoj godini.

Koncesija - dozvola vlasti koja se daje pravnim ili fizičkim osobama za obavljanje određene djelatnosti po unaprijed utvrđenim uvjetima.

Javna politika - plan ili smjer djelovanja institucija vlasti.

Proračun za građane - pojednostavljen i ilustriran prikaz određenih dijelova zvaničnog Proračuna.

Ustav – temeljni pravni akt neke države kojim se uspostavlja politički i pravni poredak.

Proračunski korisnik - institucije i svi ostali organi koji se financiraju iz proračuna.

Dokument okvirnog proračuna (DOP) - projekcija trogodišnjih prihoda i rashoda odnosno srednjoročna projekcija proračuna.

Makroekonomija - područje ekonomskih nauka koje se bavi ukupnom privredom nekog područja (zemlje), proučavajući međusobne odnose ukupne (agregatne) proizvodnje, prihoda, zaposlenosti, cijena i drugih varijabli.

Nominalni BDP - predstavlja zbir količina proizvedenih finalnih dobara (roba i usluga) od strane rezidentnih jedinica u zemlji tokom određenog perioda pomnožen s njihovim tekućim cijenama.

Realni BDP - predstavlja zbir količina finalnih dobara u stalnim (umjesto tekućim) cijenama te ukazuje na količinu proizvedenih proizvoda i usluga.

Ekonomski rast - podrazumijeva ukupan porast proizvodnje, proizvodnih kapaciteta i svih drugih dijelova jedne privrede, odnosno predstavlja rast ukupnog outputa jedne privrede uslijed rasta radne snage, kapitalnih dobara te unaprjeđenja tehnologije i produktivnosti.

Transferi od drugih razina vlasti - novčana sredstva koja viši ili niže razine vlasti doznačavaju u proračun s ciljem realizacije pojedinih programa i/ili funkcija.

Bruto domaći proizvod (BDP) - makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom godine, izraženo u novčanim jedinicama.

Inflacija - predstavlja povećanje opće razine cijena u odnosu na vrijednost novca.

Vladina/javna potrošnja - (Izdaci za krajnju potrošnju vlade) – Sektor vlade se sastoji od svih institucionalnih jedinica koje, uz ispunjavanje njihovih političkih obveza i uloge ekonomskog reguliranja, u načelu proizvode netržišne usluge (moguće i robe) za individualnu ili kolektivnu potrošnju te redistribuiraju dohodak i bogatstvo. Izdaci za krajnju potrošnju vlade uključuju dvije kategorije izdataka:

- Netržišni output, osim investicija za vlastiti račun, koji se mjeri troškovima proizvodnje, umanjjen za povremenu prodaju
- Vladine nabave roba i usluga od tržišnih proizvođača, koje se bez bilo kakvog transformiranja plasiraju domaćinstvima, kao socijalni transfer u „naturi“.

COFOG klasifikacija - Klasifikaciju vladinih funkcija (COFOG – Classification of the Functions of the Government) objavilo je Odjeljenje za statistiku Ujedinjenih naroda i odnosi se na sredstva iz proračuna razvrstana po namjeni za koju se troše.

Stalna imovina - dio imovine koji će ostati nepromijenjen, tj. zadržati isti pojavni oblik, u vremenskom roku dužem od godinu dana i neće se utrošiti u jednom normalnom proizvodnom ciklusu (npr. zemlja, zgrade, strojevi itd.). Nabavlja se s namjerom preprodaju.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

Ime i prezime

Adresa

E-mail

Organizacija/
Institucija

Pitanja, primjedbe i prijedloge možete napisati na poleđini obrasca.

PITANJA, KOMENTARI I SUGESTIJE

Poštovani, ako imate pitanje, komentar ili sugestiju u vezi s pripremom i predstavljanjem „Proračuna za građane“, možete iskoristiti pripremljene obrasce, iskinuti ih i poslati poštom na adresu:

**Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine
(Ured ministra - Odnosi s javnošću),
Trg Bosne i Hercegovine 1, 71000 Sarajevo.**

Pitanja, komentare i sugestije možete poslati i putem elektronske pošte:
trezorbih@mft.gov.ba.

S poštovanjem,
Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine

Blank lined area for text input, consisting of six horizontal lines within a dashed border.

Blank lined area for text input, consisting of six horizontal lines within a dashed border.

PRORAČUN ZA GRAĐANE

institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih
obveza Bosne i Hercegovine

2023